

Forfatter: Knudsen-Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Folk

Citation: Knudsen-Hjortø, Knud: "Folk", i Knudsen-Hjortø, Knud: *Folk*, 1903, s. 54. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_03-shoot-idm140364984703232/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Folk

Alligevel gik han temmelig utilpas omkring som en, der har fået noget ildelugtende på sig, men ikke kan begribe, hvor det sidder.

Hun ventede ham ude på promenaden den aften. Om han var vred? — Næ. — Så fik hun mod til at forsvare sig, hvortil han bare sa: Ja vel. Hvorefter hun hævdede sig til at rette bebrejdelser imod ham, men da brød han kort af, og efter at han havde døjet en større blød og våd forsoning, spaserede han lettet med hende og sa ingenting. Hun gjorde ham frygtsomt opmærksom på sang ude fra fjorden — den kendte hun — på den røde aftenhimmel, på fru Mikkelsens nye hat, og på hvor godt det er at holde af hinanden. Han fik lyst til at slå hende, men mandede sig op til forståelsen af en smule egen uret, og betvang sig. Saaan gik der en fordringsløs aften uden rivninger.

Snart efter blev de gift, forretningen gik, og ethvert skin af menneskeværdigt samliv forsvandt, men han glædede sig til børnene. Jo jo. Her kunde Laursen blive dyrisk ond og forbande det hele, men skuffelsen med børnene vendte sig oftest mod konen, det var jo hendes børn. Ingen af dem egentlig tilhørte ham, skønt de to lignede ham, nemlig de ældste døtre, Emilie — som nu var gift — og Hertha. Emilie havde han altid beundret, men aldrig kunnet æve, ti hun fandt sig tidligt en mand, og så flygtede hun. Nu foragtede hun ham og aflagde ham besøg for at sige spydigheder. Hertha var lige så hård, men havde ikke søsterens kvikke sind, hun var ganske uuedgørlig. De to havde hans kone naturligvis lært fra ham, de andre kunde hun også gjerne beholde, især de voksne sønner; de var af bomuldsvævernes art, af den slags, der ikke rigtig vidste, men nok troede, hvis de ikke huskede fejl. —

Der kan undertiden trække sig et tyndt forhæng mellem manden og den skadelige handling, han er ved at

udføre. Han forstår, at det var bedst, den forblev ugjort, hans forstand siger ham, hvad gevinsten er, og hvor stort tabet: han indser, der er intet overskud, han gjorde det helst ikke, men nu er han i gang, beslutningen er taet, og skønt en fornuftig mand gjerne ændrer sin beslutning, så har denne i sig selv en vis livskraft, der driver på. Der kommer en hinde mellem manden og resultatet; han forudser vel, det blir dårligt, men dette forudsyn er ofte rent intellektuelt, det er ikke gået over i hans fysik, han frastødes ikke med alt sit blod og alle nærver fra udførelsen. Klarheden kommer gjerne engang, støret falder som silkepapir for ild; det sker måske i det øjeblik, da morderen har ladet øksen falde; da falskneren afhænder sin veksel. —

Laursen begreb det hele på sin bryllupsaften. Hun var gået i seng, og han gjorde en runde i huset og nåede omsider til sovekammerdøren. Så forstod han pludselig, ikke med forstanden længere, men med hele kroppen: Det var jo vanvittigt! Han tænkte på hendes bløde, våde kys. Skulde han rende fra det hele? Ja, skulde han ikke? Nu var det, som om han havde vidst det hele tiden, det vilde jo blive et ægteskabshelvede. Han måtte gå ind i dagligstuen og sætte sig. Der var en kort stund, da forretningsmanden blev sykolog og fik et genialt øjeblik. Han indså. Ja, han så ind; frem og tilbage. Et tiv i gud, hade præsten sagt. Skal vi sige et liv i djævelen, i midten af helvede? Forretningen svandt ind for ham, tømmerpladsen, savskæreriet, omsætning, magt i byen. Han hade aldrig været forelsket og kunde altså ikke vide, om den meget omtalte kærlighed var noget for ham. Men det slog ham nu som en vished. Det ukendte har sin magt, der griber vildt, hvor det kendte er væmmeligt. Så vidt kærligheden. Den var *rabundus*. At han kunde klare sig uden hendes 20,000, det vidste han nu så forbandet godt. At han ikke kunde tåle hende, det stod